

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwu-
razową dostawę do domu dopłaca się
60 halerzy;

na prowincji:

z jednorazową z dwurazową
prowizją prowizją
rocznie . . . 30 K — h 36 K — h
kwartalnie . . . 7, 50, 9, —
miesięcznie . . . 2, 50, 3, —
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen.
W innych krajach miesięcznie 4 fr.

Adres: Redakcja nie odpowiada.

Wydanie poranne.

Dziennik Polski

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce 20 halerzy.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce
Nadestane 40 halerzy.
Drobne ogłoszenia po 3 halerze za
słowo. Najmniejsze ogłoszenie
30 halerzy.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach
i inne prywatne komunikaty po
Kronice za jeden wiersz petitowy
60 halerzy.

Numer pojedynczy:

	we Lwowie	na prowincji
poranny . . .	3 halerze	5 halerzy
wieczorny . .	8 halerzy	10 halerzy

Z izby handlowej i przemysłowej.

Lwów 21 grudnia.

Wczoraj wieczorem odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Piepesa-Poratyńskiego plenarne posiedzenie izby, ostatnie w tym roku i ostatnie zarazem w obecnej kadencji, przed zmianą ordynacji wyborczej do izb handlowych. Po bardzo długiej przerwie, pojawił się na posiedzeniu p. Zdzisław Marchwicki, serdecznie przez członków izby powitany.

W sprawie propozycji do rady przybocznej dla dróg wodnych, postawił p. Jonasz kandydaturę p. Długoszewskiego, natomiast wiceprezydent miasta p. Michalski ze swej strony zaproponował prof. Dzieślewskiego, jako fachowca, który już brał udział w ankiecie wodnej i znakomicie jest, jako technik, ze sprawą obznajomiony.

P. Baczewski Leopold wystąpił przeciw wysuwaniu kandydatury p. Długoszewskiego. Ubolewał nad tem, że ministerstwo na ostatnie posiedzenie izby z podobną sprawą przyszło. P. Baczewski polemizował przytem z p. Jonaszem, który w odpowiedzi stał się lekko z p. Baczewskim. Starcie to nie przeszkodziło jednak, że do komisji dla tej sprawy obok pp. Michalskiego, Cluchcińskiego, Baczewskiego, wybrano i p. Jonasza. Starcie się ich będzie korzystnym może dla samej komisji.

Wobec rozwiązania izby zastanawiano się nad propozycją do komisji wyborczej. (Prezjdum izby urzędować będzie aż do wyboru nowego). Do komisji wyborczej wybrano pp. Beisera, Gubrynowicza, Mozera i Rusmana.

Na porządek dzienny przyszła następnie sprawa obrotu mlewem. Skutkiem oszustw młynów węgierskich, cofnął swego czasu rząd ulgi przy eksporcie maki za granicę. Ulgi te były tego rodzaju, że przy wywozie 70 kilogramów maki, zwracano przy powrotnym transporcie zboża, cło za 100 kilogramów. Młyny austriackie zaagitowały tedy przeciw konkurencji nieuczciwej węgierskiej. Ulgi zniesiono, ale nie wiele to pomogło, bo Węgry nie mogąc wywozić mlewa za granicę, poczęły robić konkurencję na targach austriackich, specjalnie zaś galicyjskich. Ponadto zniesienie obrotu mlewem uniemożliwiło i austriackim młynom wywóz za granicę. Młynarze tedy agituja teraz znowu za dawnym systemem, tj. za wprowadzeniem na powrót obrotu mlewem. Izba lwowska uchwaliła wczoraj przychylić się także do tej akcji.

Budżet izby na r. 1902 referował p. Gubrynowicz. Wydatki w budżecie przyjęto w sumie 58.825 koron (mniej o 3615 koron niż w r. 1901). Pokrycie stanowi sumę 73.531 koron. W sumie wydatków mieści się kwota 7880 kor. na subwencje i stypendja stałe. Ponadto przyznała izba stypendja po 120 kor. murarzom: Gwidonowi Jarolimowi i Romanowi Olszewskiemu; Nissenowi Goldschmidtowi, słuchaczowi akademii eksportowej w Wiedniu stypendjum 400 koron; Stow. opieki nad terminatorami subwencję 200 kor.; na izbę kupiecką 200 kor. i takąż kwotę subwencji na izbę rękodzielniczą na wniosek p. Michalskiego.

Po uchwaleniu budżetu zabrał głos p. Piepes-Poratyński i w serdecznych słowach pożegnał ustępującą izbę, dziękując jej za pracę i życząc ponownego zebrania się w tym samym składzie. W odpowiedzi prezydentowi przemówił imieniem izby p. Andrzej Gołąb, wyrażając sympatię izby dla prezydenta. W końcu pożegnał izbę komisarz rządowy, radca Piwocki, podnosząc ducha obywatelskiego, jakim przejęta jest w swych pracach izba lwowska. Pre-

zydent podziękował także personalowi urzędniczemu izby za jego gorliwość i wydatną pracę. Zebranie było wczoraj prawie kompletne.

Rada miasta Lwowa.

Lwów 21 grudnia.

Niezwykle punktualnie, gdyż zaledwie z kilkunastominutowym spóźnieniem zebrał się wczoraj komplet członków rady. Zagaił p. prezydent Małachowski.

W sprawie połączenia telefonicznego ze stacją wodociagową w Woli dobrostańskiej, referował dr. Marjański, który podniósł, że ministerstwo zgadza się na stworzenie linii telefonicznej miejskiej do Woli dobrostańskiej, pod warunkiem, iż linia ta używana będzie wyłącznie tylko dla rozmów w sprawach urzędowych, rozmowy zaś prywatne będą wykluczone. Rada m. zgodziła się na ten warunek i uchwaliła w jak najkrótszym czasie budowę tej linii telefonicznej przeprowadzić.

Następnie przedstawił r. Dziwiński sprawę projektu regulacji placu Krakowskiego, na którym urządzone zostaną w części trawniki, w części zaś stanowiska dla straganiarzy. Uchwalono wnioski komisji i przyznano na ten cel kredyt dodatkowy w kwocie 1500 koron. Uchwalono zarazem wezwać prezjdum miasta, by na przyszłość nie rozpoczynano żadnych robót dopóty, dopóki od owiane kredyty przez radę uchwalone nie zostaną.

Na ostatku, uchwalono jeszcze złożyć gotówkę i wyek tabulować legat na rzecz zakładu św. Łazarza, ciążyący na realności pod l. 440^{1/4}, poczem o godzinie 7^{1/2} p. prezydent zamknął posiedzenie jawne.

Na posiedzeniu tajnem, które się bezpośrednio po jawnem odbyło, dokonano szeregu mianowań. I tak katechetami szkół miejskich mianowano: ks. Jana Rudowicza, ks. Teodora Kostyszyna i ks. Jana Aleksiewicza. Dyrektorem szkoły im. Sienkiewicza zamianowano starszego nauczyciela Kwiatkowskiego. Starszą nauczycielką Annę Woroniecką; starszymi nauczycielami Juliana Pisiewicza, Michała Mykietyna, Jana Charzewskiego, Karola Jaworskiego i Emila Begińskiego. Starszym inżynierem miejskim Teofila Dzulynskiego, inżynierami Łużeckiego, Jaworskiego i extra statum Tolloczkę. Adjunktem Rykałę.

Z Izby panów.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Wiedeń 21 grudnia. Posiedzenie izby panów rozpoczęło się wczoraj o godz. 1^{1/2} po południu. Po odczytaniu kilku wniosków i załatwieniu formalności przystąpiono do dyskusji ogólnej nad prowizorjum budżetowym.

Prowizorjum budżetowe.

Pierwszy przemawia książę Schönburg. Ubolewa, że izba nie może obradować nad budżetem normalnym, tak samo jak nie może radzić nad teryfą celną, któraby mogła służyć za podstawę do rokowań z zagranicą w sprawie traktatów handlowych. Parlament znajduje się w stanie powolnej rekonwalescencji, wyzdrowienie to jednak powinno być szybciej postępować. Wprawdzie sytuacja w ostatnim czasie nieco się poprawiła, ale i dziś jeszcze zadowalać nie może.

Mowca roztrząsa obszernie kwestję ugody z Węgrami i sądzi, że trudności, jakie się wyłoniły przy załatwieniu tej ugody, obniżyły kredyt moralny monarchji. Z oburzeniem musieliśmy ostatnimi czasami spoglądać na wzrost stronnictw radykalnych. Ugoda powinna być sprawiedliwą, a obie strony powinny być równie silnie, — ale to niemożliwe, gdy z jednej strony stoi rząd ściśle z większością parlamentu

związany, a z drugiej rząd, który parlamentu wcale za sobą nie ma.

Następny mowca prałat Zschokke ubolewa z powodu prądów, zwróconych przeciw kościołowi katolickiemu i kongregacjom, wykazuje humanitarną i pożyteczną działalność kongregacji, która powinna budzić u wszystkich ludzi szacunek.

Po prałacie Zschokkem zabrał głos ks. Auersperg i oświadczył, że z konstytucją i parlamentem w Austrii nie zawsze postępowano w sposób zupełnie lojalny. Austrjacką „jedynolitą myślą państwową” przez dłuższy czas ciągle szafowano tak, że nastąpiła sytuacja dzisiejsza, z której wyjście możliwe tylko wówczas, jeśli rząd pozostanie silnym i bezwarunkowo nie będzie udzielał koncesyj narodowościowych bez wzajemnego porozumienia. Załatwienie ważniejszych spraw parlamentarnych nie może być zawisłe od koncesji narodowościowych. Mowcy nie wydaje się prawdopodobnem, aby nawet w razie przejściowego absolutyzmu można było wyjść z dzisiejszego zawikłania, gdyż ciągle wracano by do obecnego ustroju państwowego.

Taki krok przejściowy zniszczyłby kredyt państwa, podkopalby stosunki ekonomiczne ludności i narzuciłby na nią nowe ciężary wobec zagranicy i drugiej połowy monarchji. Należy się spodziewać, że nastąpi otrzymanie, że uda się parlamentarnie rządzić dalej. Konstytucja obecna nie jest najlepszą, ale stronnictwo mowcy uważa ją za jedynie możliwą, jeżeli w Austrii mają być wogóle rządy konstytucyjne.

Mowa dra Koerbera.

Z kolei zabrał głos prezydent ministrów Koerber. Podnosi, że izba panów była zawsze wiernym obrońcą urządzeń konstytucyjnych, mimo, że jak wogóle każda wielka instytucja polityczna reprezentuje w swem łonie rozmaite zapatrywania. Zawsze była świadoma swych praw i obowiązków. Wśród wielu przesilen, jakie nasze, krótkie stosunkowo, życie konstytucyjne przeżywało, izba panów dowiodła swej racji bytu przez troskliwe przestrzeganie swych obowiązków, przez swą gorliwość i niezachwiane wytrwanie przy pilnowaniu interesów ogólnopństwowych. W tem leży potęga izby panów i stąd czerpie ona coraz to nowe siły. Mojem zdaniem, mówił dr. Koerber, nie ma innej pilniejszej sprawy, jak spokojny rozwój naszego prawa publicznego.

Rząd jest silnie przekonany o konieczności stanu konstytucyjnego. W ciężkich godzinach odrzucił wszelkie propozycje, które do usunięcia istniejących trudności dążyły w drodze innej, jak konstytucyjnej. Sądziliśmy, że gorliwa praca znowu przywróci dawniejszą formę obrad i że powodzenie będzie najlepszym zadośćuczynieniem dla ogólnego zapomnienia przeszłości. Po przebiegu sesji wiosennej mieliśmy prawo tego się spodziewać i mógłbym tu bez zmiany powtórzyć słowa, które przed dwoma miesiącami na innym miejscu wypowiedziałem o stanowisku naszym wobec nadzwyczajnych pełnomocnictw, jakie rządowi dają ustawy grudnia.

Także w naszych dążnościach znamy tylko jedną wytyczną t. j. dobro państwa, które w rozwoju swym nie może być wstrzymane. Nie należy do pesymistów w rządzie, przeciwnie mam i nadal nadzieję, że spojrzenie w przepaść, do której przez zawikłania ostatnich lat państwo się zbliżyło, potrafi nawrócić do pracy tych wszystkich, którzy są odpowiedzialni za konstytucję i że ten stan skostnienia się skończy,

który musiałby być nieszczęściem dla nas wszystkich. (Głosy: Bardzo słusznie).

Tego stanowiska rząd i nadal będzie przestrzegał, a jest przekonany, że znajdzie w izbie panów poparcie swych gorących życzeń, które przez utrzymanie urzędów konstytucyjnych i przez pożyteczną pracę, zmierzają do uchronienia państwa od grożącego niebezpieczeństwa. Co się tyczy odroczenia prac przygotowawczych dla taryfy celnej, prezydent ministrów oświadcza, że rządowi o takim zamiarze nie wiadomo. Oba rządy przywiązują wielką wagę do jak najrychlejszego dojścia tej taryfy do skutku. Rząd ma również nadzieję uregulowania na silnej podstawie naszych stosunków ekonomicznych do krajów korony węgierskiej, jeśli w tej ważnej sprawie parlament udzieli mu dostatecznego poparcia. Również jestem zdania, że tylko wielkie obszary ekonomiczne zapewnić mogą dostateczną ochronę materialnym interesom mieszkańców, do tego dążymy też przy rokowaniach, obecnie będących w toku. (Żywe oklaski).

Dalsza dyskusja.

Hr. Schönborn wyraża uznanie rządowi, a w szczególności prezydentowi ministrów za jego patriotyzm, ofiarność, mądrość i stanowczość. Jemu mamy do zawdzięczenia, że droga konstytucyjna została utrzymana, a przeszłość jego daje gwarancję, że także w przyszłości z tej drogi nie zstąpi. Mowca może sobie bardzo dobrze wyobrazić, odebranie parlamentowi centralnemu pewnych agend bez jego szkody. Paragraf 14 wielokrotnie używano i w sprawach, o jakich prawodawca wcale nie myślał.

Mowca wyraża nadzieję, że rząd w przyszłości z paragrafu tego będzie czynił tylko użytek, zgodny z tendencją ustawodawcy.

Hrabia Romberg wyraża ministrowi rolnictwa podziękowanie za zasługi wobec Tyrolu i Vorarlbergu i omawia demonstracje studentów radykalnych wobec studentów katolickich w Gracu.

Po przemówieniu hr. Romberga rozprawę zamknięto i przyjęto prowidzorem budżetowe w drugim i trzecim czytaniu.

Uchwalenie ustaw.

Następnie przyjęto również ustawy o sprzedaży gruntów fortecznych w Krakowie, Czerwińcach i Bernie, tudzież o uregulowaniu stosunków pensyjnych rozmaitych kategorii duszpasterzy.

Zawodowe stow. rolnicze.

Uchwaloną przez izbę posłów ustawę o zawodowych stowarzyszeniach rolniczych przekazano osobnej komisji, do której z Polaków wszedł Jan hr. Stadnicki.

Ustawę o upoważnieniu kandydatów adwokatów do zastępowania adwokatów w sprawach o przekroczenia odesłano do komisji prawniczej, a ustawę o polepszeniu plac auskultantów sądowych i djurnistów do komisji budżetowej.

Na tem przewodniczący o godz. 5 po południu zamknął posiedzenie, zapowiadając, że termin i porządek dzienny posiedzenia następnego zostaną członkom izby podane w drodze pisemnej.

DEPESE

telegraficzne i telefoniczne.

Rezolucja studentów polskich.

Berlin 21 grudnia. Dzienniki wieczorne zamieszczają oświadczenie polskich studentów, stwierdzające wobec znanych rezolucyj akademików niemieckich, że demonstracja ich z dnia 13 grudnia nie była wyrazem ich uczuć antyniemieckich lecz tylko skierowaną była przeciw sposobowi wykładania owego profesora, obrażającemu ich narodowość, a zatem była wyrazem poczucia narodowego honoru.

Składki na Wrzesień.

Berlin 21 grudnia. Dzienniki tutejsze obliczają, iż na Wrzesień złożono już przeszło 120.000 marek.

Pożyczka m. Wiednia.

Wiedeń 21 grudnia. Po przyjeździe do skutku porozumienia między reprezentantami

gminy wiedeńskiej, a grupą finansową, złożoną z Banku niemieckiego, Laenderbanku i spółki akcyjnej „Siemens-Halske”, przyjął wydział miejski wniosek referenta burmistrza Luegera, według którego owa grupa zapewni gminie objęcie 4% pożyczki inwestycyjnej w kwocie 285 milionów koron po kursie 94 1/2 %. Pożyczka ta przeznaczona jest na umiastowienie i rozszerzenie sieci kolei miejskiej, rozszerzenie wodociągów, zwrot długu miejskiego i inne cele komunalne.

Imieniny cara.

Petersburg 21 grudnia. Z okazji imienin cara odbyła się tu parada cerkiewna gazonu w obecności księcia czarnogórskiego. Książę wziął także udział w śniadaniu w pałacu carskim, podczas którego car toastował na cześć załogi i księcia Czarnogórskiego, a Wielki książę Włodzimierz Aleksandrowicz na cześć cara.

Francja a Niemcy.

Paryż 21 grudnia. Cassagnac pisze w dzienniku *Autorité*, że nie sprzeciwiałoby się to godności Francji, gdyby weszła z Niemcami w porozumienie w sprawach kolonialnych. Byłby to stosunek przemijający, z pewnym ściśle określonym celem, natomiast sojusz z Niemcami w samej rzeczy byłby grzaniem.

Pewien wybitny dyplomata pisał Cassagnacowi, że Anglia obawia się porozumienia w sprawach kolonialnych między Rosją, a Francją i Niemcami i uczyni co tylko będzie mogła, aby temu zapobiedz, a liczy przytem głównie na członków gabinetu Waldeck-Rousseau.

Prześladowanie Ormian.

Kolonia 21 grudnia. Do Koln. Ztg. donoszą z Petersburga, że ogromna liczba Ormian uciekła na terytorjum rosyjskie. Położenie ich ma być okropne. Wszyscy prawie noszą ślady batów, którymi traktowani są ze strony Kurdów. Jednemu chłopcu 13 letniemu wyrwali Kurdowie język, drugiemu ucięli palec u nóg; nawet starcy mają sine pręgi na ciele od batogów. Szczególnie Ormianie mieszkający na uboczu muszą znosić najrozmaitsze okrucieństwa, a władza turecka spokojnie się temu przypatruje.

Rosja projektuje energiczne w tej mierze przedstawienie u rządu tureckiego w Stambule.

Z parlamentu włoskiego.

Rzym 21 grudnia. W senacie wniósł senator Fava interpelację z powodu zlychowania włoskich poddanych w Ameryce północnej. Minister spraw zagranicznych odpowiedział, że dochodzenia przedsięwzięte na skutek zażalenia rządu włoskiego nie wykryły jeszcze winnych. Rząd Stanów Zjednoczonych uznał słuszność zażalenia i przyrzekł staranne zbadanie sprawy, oraz zaoferował odszkodowanie. Minister dodał w końcu, że Włochy synów swoich, przybywających za granicą zawsze otoczą opieką.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż 21 grudnia. W izbie deputowanych socjalista Colliard wniósł interpelację z powodu przemęczenia rezerwistów z 38 i 75 go p. p. podczas manewrów wrześniowych. Minister wojny odpowiedział, że przeważna część oficerów spełnia dokładnie swoje obowiązki. Mowca uznaje, że żołnierze wykonywali męczące marsze i postara się, aby w przyszłości zapobiedz nieszczęśliwym wypadkom. Izba przyjęła porządek dzienny, zgadzający się na oświadczenia ministra.

Fatalny zakład.

Wiedeń 21 grudnia. 23-letni student, Jan Fasching, założył się z innym studentem, że wypije 25 kieliszków rumu jeden po drugim. Zakład wygrał i rozszedł pijany do domu, rano atoli umarł wskutek zatrucia alkoholem.

Oszukańcze bankructwo.

Budapeszt 21 grudnia. Przed rokiem założono tu wielką fabrykę akcyjną czekolady, kosztem 1.800.000 koron. Obecnie fabryka ta upadła, dwaj dyrektorowie uciekli, a w kasach fabryki brakuje 800.000 koron.

Cenne cdkrycie.

Amberg (w Bawarii) 21 grudnia. Prefekt seminarjum tutejszego, Beck, znalazł w bibliotece znaczną część rękopisu „Parsivala” Wolframa

z Eschenbachu. Rękopis ten podobno pochodzi z drugiej ćwierci XIII stulecia.

Katastrofa na morzu.

Marsylla 21 grudnia. Komendant parowca „Kleber”, który niedawno się rozbił, usłował wraz z 4 majtkami udać się łódką na pokład tego okrętu; łódź się przewróciła, a komendant i 1 z majtków utonęli.

Teatr.

„Za siódmą górą, za siódmą rzeką”.

Ballada w 3 aktach z prologiem, przez Stanisława Rożnowskiego.

Mgielka, królowna... Co to jest? Jedna z postaci „ballady” Rossowskiego? Nie! Cała ballada, cały poemat, którego wysłuchaliśmy wczoraj, jest — mgielką, przepiękną, tysiącami barw tęczyowych migającą mgłą fantazji, snem nocy letniej, ciszą wieczoru, grozą północy, orzeźwieniem poranku, marzeniem serdecznego poety, który nie umie, czy nie chce wstrząsać, ni targać sercem za serce, ale potrafi rozmarzyć łagodnym, cichym, choćby dziecięco-najwnem słowem szczerej poezji.

Mgielka — oto najstosowniejsze, przez samego autora wprowadzone określenie fantazji scenicznej, którą poznaliśmy wczoraj. Są talenta, co z ziarenka piasku stworzą wulkan; są inne, co z wichury życia społecznego potrafią wyśpiewać cichą pieśń wieczorną, symfonię wielkich walk i przewrotów ludzkości, skryzalizowaną w łagodnym blasku zorzy, czy woni kwiatów, usypiających na łące, czy w delikatnie rzeźbionych, drobnych figurkach neo-romantyzmu.

Mówiono o Bohdanie Zaleskim, że postaci bohaterów swych poematów czyni filigranowymi, drobniejszymi, niż w rzeczywistości, a natomiast więcej wyrazistymi, jak gdyby ukazywał je przez odwróconą lornetę. O Rossowskim powiedziałbym analogicznie, chociaż napozór przeciwnie. Najdramatyczniejsze zagadnienia bytu stara się łagodzić przez rozpoznanie konturów i tuszowanie barw postaci, posunięte — osobista opinia! — czasem tak daleko, że cała istota treści rozplywa się w — mgielce...

Stąd też scenicznym utworom tego poety słońca i mgły zawsze braknąć będzie tego, co nazywamy nerwem dramatycznym, i kto szuka silnych wrażeń, izby mu darły nerwy, jak postronki, dozna zawodu na sztuce Rossowskiego. Ale kto ukochał poezję dla poezji, kto odczuwa rozkosz ciszy wieczornej, widoku traw kobierca, lub poszumu drzew, gdy budzą się ze snu w jasny poranek wiosenny, kto tego wszystkiego rad wysłuchać w przepięknym języku ludzkim, ten był i siedmkroć razy pójdzie „za siódmą górę i za siódmą rzekę” poety.

To nie tragedia była, nie dramat, ani komedia, lub krotoczwila, czego wysłuchaliśmy wczoraj. To był poemat fantastyczny rozkołysanej czarem poetyckim duszy, który w żywych postaciach przesunął się przed oczyma, jak opowieść przy kominku, jak piosenka przy kołowrotku, jak echo szekspirowskiej tragedji.

Epidemia kwestji socjalnej, czy socjalistycznej znalazła się oczywiście, u poety dzisiejszego czasu, ale chyba w tym celu, izby „Numa szła za Pomiliusza”.

Właściwie podkład społeczny: satyry rządów i zestawienie dwóch światów, natury i sztucznych jej więzów, i wreszcie buntu ludu przeciw sferom uprzywilejowanym, przedstawione zresztą z tendencją bardzo szlachetną, — to wszystko tylko marny sztefaż, z którym autor uważał za stosowne rachować się praktycznie, izby wyśpiewać pieśń-marzenie, baśń-poezję, co mu dzwoniła w duszy.

Nie czuć tu ani „społecznika”, ani satyryka, jakim autor zdaje się nam przedstawiać. Na tym punkcie mógłbym go pokonać najprościej zniejszą dyskusją. Ale cały ten społeczno-filozoficzny podkład jest mi młodą jodłą, na której w letnim poranku lśni tyle kropel rosy, a w tej rosie tyle blasków tęczyowych, tyle słońca, tyle ości promieni, że uważam ją tylko za przypadkową urnę, z której płynie do duszy woń upajająca, — za instrument prosty, z którego dobywa się pieśń, co mówi więcej, niż one wszystkie morały i sentencje ludzkie...

Oto, wrazenie ogólne najnowszej „ballady” Rossowskiego. Dramaturg żaden, komedjopisarz naiwny, prostoty pełen, — ale ma ten czar po-

zji, co nie pyta o reguły i efekty sceniczne, je-
no serce słuchacza kładzie na struny łagodnej,
oichej swej harfy i drzeć mu każe melodją ja-
kichś tonów dziwnie słodkich, upajających...

Gdyby treść sztuki była rdzeniem, podałbym
ją czytelnikom, zresztą bez trudności, bo to baśń
z „za siódmej góry i rzeki“. Ale treścią utworu
Rossowskiego jest — czar poezji, jest to rosa
w słońcu, którą opisać, znaczyłoby tyle, co stwo-
rzyć nowy letniej nocy poemat, lub powtórzyć do-
słownie prześliczny wiersz poety

„Mgielka“ taka na pióro zoila uchwycić się
nie da: zmartwieje w prozie i umrze, jak motyl,
dotknięty grubymi palcami badacza. W całej tej
baśni o ton chodzi i jego nuanse, a te słowami
scharakteryzować się nie dadzą.

„Mgielka“ (skoro raz tak nazwałem) jest jednak
stanowczo za długą. Gdyby opuścić zbyt przerafino-
waną reprezentację dwóch potęg, czyli prolog i po-
minąć wiele scen w dalszych aktach, całość zyska-
łaby na skupieniu, koniecznym w interpretacji sce-
nicznej, gdzie nigdy nie należy zbyt rozstrzelać
wrażliwej uwagi widza, który w przeciwnym razie
gubi zajęcie się głównym, przewodnim tonem
poematu.

Oto, najważniejsze zastrzeżenie, jakie po wczoraj-
szym, pierwszym przedstawieniu winniem uczynić
autorowi.

O wystawie sztuki i grze artystów napiszemy
w numerze popołudniowym. **Kl. K.**

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Sobota 21 grudnia

Wystawa gwiazdkowa wyróbów krajowych,
w pasażu Mikolascha, od godziny 9 rano do 8 wie-
czorem. (Wstęp dla dorosłych 20 h., dla dzieci 10 h.)

Teatr miejski: „Za siódma górą, za siódmą
rzeką“, ballada. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz. Sobota (21): Tomasza. —
(8): Palapia pr. Wschód słońca o godzinie 7
minut 56, zachód o godzinie 4 minut 2

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciep-
łota + 1° R Pogoda

**Gwiazdkowa wystawa wytworów kra-
jowych** urządzona staraniem Towarzystwa Oszczę-
dności kobiet i kół pań Towarzystwa szkoły ludo-
wej, została otwartą w czwartek 19 bm. w pasażu
Mikolascha i ściga tłumy publiczności. Celem tej
wystawy jest wykazanie tego, co przemysł nasz wy-
tworzył i które firmy kupieckie wyroby krajowe
utrzymują na składzie, a zarazem skierowanie uwagi
publiczności na artykuły, które sami wytwarzamy i
których nie potrzebujemy sprowadzać zagranicą.

Wystawę tę obeślały liczne firmy lwowskie i
z odległych miejscowości naszego kraju. Pomędzy
wystawionymi przedmiotami znajdują się przeróżne
artykuły codziennego użytku, a między nimi wiele
takich, które nadają się na podarunki gwiazdkowe.

Wystawę tę cechuje poważne zrozumienie po-
trzeby rozwoju przemysłu krajowego, aby dać zatrud-
nienie szerszym warstwom naszego społeczeństwa,
a tem samem zatrzymać w kraju grosz wychodzący
za granicę.

Wystawa ta urządzona na prędce, nie może dać
wyczerpującego obrazu naszego przemysłu, ale ma
tę wielką zasługę, że w chwili, gdy wszyscy czuje-
my potrzebę ochrony naszego przemysłu, jest pra-
ktycznym wyrazem tego budzącego się kierunku e-
konomicznej samoobrony.

Szczegółowe sprawozdanie z tej wystawy poda-
my w najbliższym czasie, a obecnie zachęcamy pu-
bliczność do najliczniejszego jej zwiedzania.

Rusini pośród siebie. Lwowska partja mo-
skalońska urządziła onegdaj w sali Narodnego Do-
mu uroczystość gwiazdkową. Kiedy na estradę wstą-
pił redaktor *Halyczanina*, p. Monczalowski i po-
czął do dziatwy przemawiać w języku rosyjskim,
zerwała się nagle pomiędzy studentami gimnazjalny-
mi na galerji burza. Poczęto głośno protestować i
świstać, a nareszcie śpiewać pieśń ukraińską: „Szche-
ne wmerła Ukraina“. P. Monczalowski musiał prze-
rwać swe przemówienie, ale młodym demonstrantom
nie uszło płazem. Po skończeniu wieczoru zamknię-
to drzwi galerji i zgromadzonych studentów wypu-
szczano po jednym na korytarz. Tutaj zaś stała,
uzbrojona w pręty służba i każdego z wychodzących

okładała niemilosie. Krzyk, płacz, zamieszanie,
jak za najlepszych czasów moskiewskiej chłosty,
kiedy to winowajca musiał przechodzić przez szpa-
ler różg. Podobno kilkunastu chłopców obito ciężko.

Oburzona tą niefortunną „gwiazdką“ młodzież,
zagroziła wybić szyb w Narodnym Domu, co
spowodowało, iż wczoraj wieczorem cały zastęp po-
licjantów strzegł tej strażnicy moskalofilstwa lwow-
skiego.

Wydział Tow. św. Salomei poczuwa się
do miłego obowiązku, złożyć najserdeczniejsze po-
dziękowanie wszystkim łaskawym, którzy przyczynili
się do powodzenia wenty, urządzonej w dniu 15
bm. w sali „Sokoła“ na rzecz Towarzystwa. Węc
przedewszystkiem tym, którzy tak chętnie nadsyłali
najrozmaitsze cenne przedmioty, stanowiące fanty
lub pieniądze, pp kupcom za ich ofiarność, następ-
nie paniom, które brały udział w urządzeniu i tym,
które sprzedawały losy, przesyłamy w imieniu na-
szych biednych wdów i sierot staropolskie „Bóg
zapłać“. Dochód z wenty przyniósł 1915 koron 40
hal., wydatki 338 kor. 32 hal. Czysty dochód 1577
kor. 8 hal. W imieniu wydziału Tow. św. Salomei
Melania Ochankowska.

Papiery i świadectwa Teodora Kryształ-
skiego znalazł Filip Drexler i zdeponował na policji.

Ogień kominowy wybuchł wczoraj o godzi-
nie wpół do 6 tej wieczorem w domu przy ul. Ru-
skiej 1. 10. Szkody nie było żadnej.

Dział ekonomiczny.

— **Wiedeń 19 grudnia.** Zamknięcie giełdy
o godz. 2 m. 30. Akcje austr. Zakład kredyt.
651.50, Akcje węg. Zakł. kred. 664.—, Akcje
Anglobanku 261.—, Akcje Unionbanku 546.—,
Akcje Laenderbanku 422.—, Akcje Bankvereinu
442.—, Akcje Bodeneredit 885.—, Akcje gat.
Banku hipotecznego —.—, Akcje kolei państw.
653.75, Akcje kolei połudn. 71.50, Akcje tramw.
lit. a) 276.—, lit. b) 271.—, Akcje kolei Elbthal
465.—, Akcje kolei Północnej —.—, Akcje kolei
Czerniowieckiej 531.50, Akcje Alpy 386.—,
Akcje Rima Muranji 465.—, Akcje pragskiego Te-

(19)

ZAWÓD.

Taddeo, który ją spotkał przy bramie, z
tonu jej mowy i z całego jej pospiechu wy-
miarkował zaraz, że list nie sprawił pożądanego
wrażenia. Łamał sobie głowę nad tem, na
co tu do tej sprawy potrzebny ojciec Ambroży.
Wreszcie postanowił pełnić swoją powinność i
zdać panu relację z tego, co się znowu dowie-
dział.

Zastal go stojącego przy oknie z twarzą za-
ciekawioną, jak gdyby dawno czekał na niego.

— Gotuj się do drogi Taddeo — rzekł,
składając listy i pieniądze do małego kufereczka
— jedziemy za godzinę. Pojedziesz tym razem
i ty ze mną. Idź natychmiast do mojej żony i
oświadczyć jej to w mem imieniu, rozumiesz? Jak
długo zabawimy, nie wiem; może parę mie-
sięcy. Jeżeli ma jakiś interes albo polecenie,
niechaj powie. No! i czegoż się zagapił?

— Panie markizie! mruczał jednooki, przy-
glądający się swemu panu, jakby oblakanemu. —
Pan chcesz — pan byś mógł — ależ to nie-
podobna!

— Już powiedziałem — rzekł markiz. —
Idź i zapakuj moje rzeczy. Marcinka znieś je
za nami aż do jeziora, gdzie najmiemy sobie
statek. Ty z sobą zabierz tylko co najpotrze-
bniejsze. Idź i spiesz się.

Gdy Taddeo wyszedł, markiz zamknął ku-
ferek, rzucił się potem w krzesło i tak leżał,
mając oczy utkwione we drzwi. Nie ruszał się
wcale, z najwyższem napięciem słuchał tylko,
co się dzieje dokola. Długo nie słyszał nic,
oprócz tykotania złotego zegarka Gina, leżącego
obok kufierka na stole.

Lecz nagle usłyszał jakieś stąpanie w przed-
pokoju, które go z jego zadumy wyrwało. Pra-
wą ręką podparł się na poręcz krzesła, a lewą
przyciskał serce, które o mało nie pękło.

Zapukano zwolna do drzwi. Stłumionym i
zaledwie słyszalnym głosem zawołał: proszę!
Drzwi się otworzyły i na progu ukazała się
jego żona.

Przestraszył się bladeści jej młodego obli-
cza, którego oddawna nie widział, bo je w ka-
picy cięń wysokich okien zasłaniał, a na które

teraz padały jasne promienie. Łkliwy wzrok
jej czarnej oczu rozdrażnił go; wkrótce potem
całe jej oblicze zapłonęło ogniem. Zobaczyła
pewno, co leżało obok kufierka.

Mimowoli cofnęła się; lecz zatrzymała się
we drzwiach i zebrała wszystkie siły.

— Ty odjeżdżasz, mężu mój? — mówiła
cichym głosem, trzymając ciagle w ręku krzy-
żyk, który jej wisiał na piersiach. — Nie mam
prawa pytać się, dlaczego i dokąd? Lecz strach
mnie przejął, czy przypadkiem matce mojej co
złego się nie stało, że cię tak prędko wzywają
do Medjolany? Miałam straszny sen, widziałam
ją umierającą. Przez miłosierdzie Boga, powiedz
mi to jedno tylko, czym się omyliła, czy nie?

— Mam nadzieję, że hrabina jest zdrowa
— odpowiedział, całą siłą panując nad sobą.

Przynajmniej dotąd nie miałem żadnej złej
wiadomości. Mój odjazd przyspieszają inne po-
wody. Lecz, że może długo zabawię, kazałem
się więc spisać, czy ci jeszcze służy tutaj po-
wietrze? Tyś taka blada, Giowanno! Dłuższy
pobyt w tem ustroniu może ci być szkodliwym.
Powiedz otwarcie, co chcesz. Postarałbym się
natychmiast, abyś zimę spędziła w Wenecji,
gdzie wilgotne morskie powietrze pewnoby było
zdrowszem dla ciebie.

— Dziękuję — rzekła drżącym głosem —
nie zasłużyłam na tyle dobroci i względów.
Zostaw mnie tu, gdzie jestem. Nie chciałabym
gdziekolwiek umierać, jeno w tej pustelni. Lecz,
jeżeli zechcesz posłuchać jedynej mojej prośby,
to nie odjeżdżaj jeszcze dzisiaj; odłóż swój wy-
jazd do jutra, albo do pojutrze, jak zechcesz.

— Dlaczego? — zapytał markiz.

— Wolałabym nie mówić powodu, i o-
szczędzić ci nieprzyjemności, gdybyś mi uwierzył,
żeby to było lepiej, ale, masz słusność, twoje
zaufanie byłoby za wielką dla mnie łaską.

Milżał, mając ciagle wzrok utkwiony w jej
oczy spuszczone ku ziemi.

— Węc, bądź co bądź, powiem. Chciałam
tę rzecz powiedzieć ojcu Ambrożemu, on miał
mi podać radę. Nie chodzi tu o mój stosunek
do ciebie. W tym względzie nie potrzebuję od
nikogo nauki. Ale szło o to, czyby nie można
trzeciego winowajcy usunąć z drogi w ten spo-
sób, aby ciebie nie zmartwić. Lecz skoro tak
spiesznie wyjeżdżasz, nie pozostaje mi nic in-

nego, jak tylko oddać wszystko pod twoje roz-
strzygnięcie.

— O czem ty mówisz, Giowanno!

Postąpiła krok naprzód i zamknęła drzwi
za sobą.

— Jest w naszym domu gość, który, mimo
mej wiedzy i woli, dowiedział się o nieszczęśli-
wym życiu istoty, przebywającej pod tym da-
chem. Znalazł środki do pomówienia ze mną
w ogrodzie podczas nocy. Wyrażnie dałam mu
do zrozumienia, że nie przebaczę mu mieszania
się po raz drugi w nasze życie. Jednak sza-
lone jakieś współczucie nad mem położeniem,
które tylko zna powierzchownie, ośmieliło go do
napisania tego oto listu. Przeczytaj go. On cię
przekona, że jabym się nie czuła dość bezpie-
czną w tym domu, gdybyś mnie samą z nim
zostawił. Chciałam na nim przez ojca Ambro-
żego wymódz przysięgę, że przed nikim w świe-
cie wspominać o tem nie będzie, co tu widział.
Co bądź zechcesz uczynić w tym względzie, do
ciebie tylko należy. Lecz pozwól mi błagać cię
na kolanach, o to, abyś ani z nim, ani z kim
innym, za to, co się tu stało, nie postępował
zbyt surowo i groźnie. Oni wszyscy myślą, że
czynią dobrze, chociaż nie wiedzą, że się mylą.
Nie wiedzą tego, że ja sobie niczego innego nie
życzę nad to, czego doświadczałam.

Teraz dopiero, gdy list trzymał w ręku i
długo wń patrzył, odważyła się spojrzeć na
niego. Markiz jednak tak umiał panować nad
sobą, że nic nie mogła wyczytać z jego twarzy.
Najobojętniejszym tonem odpowiedział też po
przeczytaniu listu.

— Bardzo rozsądny list. Piszący patrzy się
na stan rzeczy tylko powierzchownie, ale za to
też bezinteresownie i krzywdę mu wyrządzaś,
nazywając go szalonym. W istocie i mnie już
nieraz przychodziło na myśl, że tak dalek zostać
nie może. Bo nie mam ochoty obarczać swego
sumienia morderstwem, z taką zimną krwią
popelnianem, kiedym go nie mógł popelnąć
wtedy, gdy wszystka krew wrzała we mnie.
A jednak takiby koniec być musiał, gdybyś żyć
chciała tak dłużej.

— Niezawodnie, ja umrę, ale to nie będzie
twoją winą. A choćby nawet i tak było, tobym
ci wdzięczną była za to, bo nie mam się czego
innego spodziewać w moim życiu.

warzystwa żelaznego 1385.—, A cje fabryki 285.—, Akeje tureckie tytoniowe —.—, Ciepł. węgl. indemn. 92-85, Renta majowa 99.—, Austr. renta koron. 95-95, Węgierska renta koron. 24 15, 56 l. listy Tow. kred. ziemsk. 91-90, 4 proc. listy Banku kraj. 92.—, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 99.—, 4 proc. listy Banku hipot. 100.—, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 97-75, 5 proc. listy Banku hipot. 109-50, 4 proc. Gal. oblig. prop. 97.—, 4 proc. Gal. pożycz. kraj. z 1892 r. 93-75, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 87-50, Losy tureckie 100.—, Marki 117-25, Ruble 253.—.

— **Wiedeń** 19 grudnia. Kursa giełdy wiedeńskiej.

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1880 3 proc. 255.—; Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3 proc. 250.—; Tow. żegl. na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 500.—; Uregulow. Dunaju z 1870 100 zł. 5 proc. 264-00; Węg. Bank hip. po 100 zł. 4 proc. 244-50; Pożyczka aust. prem. po 100 fr. 3 proc. 82.—; Tureckie ob. prem. kolej. po 400 fr. 99-75. b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 17-10; Zakł. kredy. dla h. i p. po 100 zł. 404.—; Clary 40 zł. m. k. 155.—; Pożyczka m. Insbruku 20 zł. 80.—; Lwowa m. Krakowa 20 zł. 71.—; Pożyczka m. Lubli 61 zł. 70.—; Ofen 40 zł. 170.—; Palffy 40 zł. m. k. 163.—; Czerw. krzyża aust. tow. 10 zł. 49-85; Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 24.—; Lw. fund. arc. Rudolfa 10 zł. 70.—; Salma 40 zł. m. k. 224.—; Pożyczka salcburska 20 zł. 76.—; Pożyczka St. Genois 40 zł. m. k. 243.—; Lw. komunalne m. Wiednia z 1874 roku 396.—.

— **Wiedeń** 19 grudnia. (Giełda towarowa). Cukier surowy od k. 18-80 do —.—. Tężeje słaba. Nafta galicyjska od k. 33-50 do —.—. Tendencja niezmienniona. Spirytus od koros 35-60 do —.—. Tendencja niezmienniona.

— **Berlin** 19 grudnia. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 205-40, Staatsbahn 140-75, Disconto Comandit 140-70, Berlińskie Tow. handl. 140.—, Laura 186-40, Bochumery 172-75, Kolej połud. wschodnio-pruska 78-80, Ruble za goł. 216-10, Kolej warszaw. wied. —.—, Kolej

Śródziemnego 93-50, Kolej Meridionalna 133-50, Losy tureckie 102.—, Renta włoska —.—, Harpener kopalnie węgla 160-75, Kolej Marienberg-Mlawka —.—, Konsolidation 303-75, Lombardy 18-75, Kolej Henry 89-40, Niemiecki bank narodowy 102-50, Kanada Profered 112-10; Akcje usługi hamburskiej 107-90.

Berlin 19 grudnia. Austr. banknoty 35-30, Spirytus 31-20.

Frankfurt 19 grudnia. Austr. kred. 205-30; Kolej państw. 140-90; Laura —.—; Disconto —.—; Alpiny —.—.

Paryż 19 grudnia. 3% renta 100-35, Renta 27-70.

Drobne Ogłoszenia

po 3 balerze za słowo. Najmniejsze ogłoszenie 30 hal.

Akompaniuję do śpiewu i udzielam lekcji fortepianu najnowszą metodą po najprzystępniejszych cenach. Zgłoszenia: ul. Kurkowa 4, parter.

Administracji większego majątku ziemskiego poszukuje postępowy gospodarz. — Adres wskazuje z grzeczności Dr. O. Wasser, adwokat we Lwowie, ulica Trzeciego Maja 17. 973

Artysty wyzywowe, zaproszenia, karty i listy ślubne, wykonywane po niskich cenach, zakład artystyczny, ul. Przemysłowa 4, w Lwowie, ul. Lindego 4.

Gloria in Excelsis Deo! Koledy na fortepian Fr. Barańskiego poleca J. Meinhart, księgarnia Jarosław. Cena 1 złr. Do nabycia we wszystkich księgarniach. 1169

Haya antyseptyczny puder dla niemowląt i dzieci jest najlepszą i najskuteczniejszą podsywką. Do nabycia we wszystkich aptekach. 959

Kawa „SYRIUSZ” Lwów, ul. 3-go Maja 1. 2, pół kilo 65 ct., 75 ct i wyżej. 979

Na Głazdkę Rękawiczki damskie, męskie i dziecięce, gładowane jednokolorowe, duńskie, angielskie, wełniane, kortowe i sukienne poleca Fabryka Rękawiczek JAN CIROK przedtem Ziegler pod „Rycerzem” plac Marjański 1. 8, dawniej Rynek. 1159

Occasion Mahoniowe meble, brzozy, sztychy, porcelany, szkła, obrazy olejne pierwszorzędnych mistrzów różne rzeczy starożytne i modern tanio do nabycia, ul. Krasieckich 7 w podwórzu i sze drzwi na lewo. 1167

Najtaniej! Wełny, flanele, barchany, chustki zimowe, płótna i chifony, polecają F. Kornecki i Sp. we Lwowie, pasaż Hausmanna. 1061

Pieczyno domowe 2 razy dziennie świeże, tylko w „Bazarze produktów wiejskich” Sokoła 1. 1080

Praktyczna nauka kroju systemu francuskiego, przez F. W. wyszła nakładem wydawnictwa „Mód i styl” Lwów, ul. Akademicka 1. 10. Cena egzemplarza oprawnego w karton wynosi 2 kor. 20 hal. Z orzeszkiem pocztową 2 kor. 40 hal. Za zaliczką nie wysyła się.

Seminarystka poszukuje lekcji. Bliższa wiadomość w Administracji „Dziennika Polski” g.

Sensacyjne powieści: po bajecznie niskich cenach nabyć można w administracji „Smilgusa” (Lwów, ulica Akademicka 10) a mianowicie: „Miłość zwycięża”, powieść Juliusza de Gastyne cena 30 ct. „Jasnowłosa”, powieść z francuskiego (25 arkuszy druku), cena 40 ct. „O Męża”, powieść z francuskiego, 25 ct. Za przesyłkę pocztową należy nadesłać 5 ct. za każdą książkę. Za zaliczką nie wysyła się. Należytość nadsyłać należy w markach pocztowych lub przekazem.

Używane zęby, platynę, złoto, srebro, klejnoty, perły, kupuję po najwyższych cenach. Zastawione precjoza wykupuję, dopłacam do najwyższej wartości. Strach, jubiler, Lwów, Kaźmierzowska 17, 1 piętro. — Także listownie. 1171

Wszystkie towary świąteczne, jak najtaniej poleca hand. Z. ZADUROWICZA, Akademicka 6. Wysprzedaż Win po cenach zniżonych. Proszę żądać cennik. 1150

Węgiel kamienny górno-śląski, poleca biuro spedycyjnej St. Taszyńskiej, Akademicka 12, po cenach umiarkowanych. 1070

Zdolny pomocnik handlowy i bafetowy poszukuje posady od 1 lub 15 stycznia. Zgłoszenia listowne pod A. L. przyjmuje administracja. 1170

335 Recept Pieczenia ciast robleńia likierów wódów itd. przez autorkę „Praktycznej kuchni” Róży Mkkarewiczównę (drugie wydanie) do nabycia w księgarniach lub u autorki. Lwów, ulica Cicha 1. Cena z przesyłką 2 korony 40 hal. 1168

Odpowiedzialny za redakcję: Dr. K. Ostaszewski-Barański

Właściciele i wydawcy: Dr. K. Ostaszewski-Barański, Miński i Sp. — Z drukarni M. Schmitta i Sp.

— Jesteś młoda, Giovanno! Cień, który padł na twoje życie, rozjaśni się. Co się stało, ginie w niepamięci i serce staje się znowu wolnym. I potem dziwić się nawet będziesz sama, jak mogłaś przemieszkiwać w takiej zadusznej ciasnocie. A gdy ja, o tyle starszy od ciebie, usunę się ze świata, twoja ręka będzie znowu wolną, ta ręka, której nigdy nie powinienem się był dotknąć, wiedząc dobrze, że serce twoje odemnie odwraca.

— Tyś nie winien wcale — przerwała mu markiza. Jam ci nigdy nie powiedziała o tem, że już przed tobą kochała.

— Ale ja wiedział. Widziałem to własnymi moimi oczami. Namiętność zaślepiała mnie. Miałem nadzieję, że gdy będziesz już moją i poznasz prawdę i siłę uczuć moich, uda mi się rywać odpędzić. Nie zastanawilem się nad tem, że w takim umyśle jak twój, pierwsza skłonność najtrwalsza bywa i stała. Potem więc nastąpiło wszystko, co musiało nastąpić i bieg rzeczy ze sobą sprowadził.

— Nie, mój mężu — rzekła podniesionym głosem, spoglądając jaśniejącym wzrokiem. Krzywdę sobie wyrządzasz, mówiąc, że się tu nie stało, aby nie było rzeczą zwyczajną, codzienną. Byłam młoda, gdy poszła za ciebie, ale nie tak młoda, abym nie umiała ciebie ocenić. Dziecinny i szalony upór ośwalał moją duszę, nie dającą się oczarować twym przymiotom. Ty jednak postępowałeś ze mną tak, jak rzadko kto drugi na twoim miejscu umiałby sobie postąpić. Wtedy, w tej strasznej chwili, miałeś prawo jego i mnie ukarać śmiercią. Niktby cię za to nie nazwał mordercą. Lecz okryłbyś wstydem i hańbą nazwisko moje i moich rodziców i najszlachetniejsze współczucie powstrzymało twoją rękę, w której drżał miecz spragniony krwi mojej. A potem zamiast mię w ciszy tego domu kopnąć nogą, jako wyrzutka społeczeństwa i uciec zład, aby mię własnym udęrczeniom zostawić, zniósłes tyle, żeś pozostał wraz ze mną pod jednym dachem i dałeś mi sposobność wejrzenia w siebie i poznania, czem jestem i o ile niżej stoję od ciebie.

Wiem, że nigdy nie powrócę do życia. Wszystkie przyjemności, których dawniej doznawałam, są dziś dla mnie tylko przykrością.

I cóż mi po życiu? Wtedy nawet choćbyś i ty namawiał mnie do powrotu na świat, jeżeli nie mogę mieć nadziei żyć znowu dla ciebie? Gdy teraz o wszystkich tych bolesnych rzeczach mówimy, przyczem najserdeczniej dziękuję ci za to, że mnie słuchasz, po tak długim moim milczeniu, jedną więc nadzieję odkryć ci tutaj muszę, właściwie jedną prośbę gorącą: gdy będę umierała, nie oddalaj się odemnie; i gdy ciebie wtedy prosić będę, abys jeszcze raz przyszedł do mnie, przyjdź i nie usuwaj odemnie swej ręki — a gdy już mówić nie będę mogła i spojrzę jeszcze na ciebie, to wiedz, że to spojrzenie znaczyć będzie moją ostatnią prośbę, abys raz tylko twą rękę położył na moim czole i rzekł: przebaczyłem ci.

Markiz milczał przez chwilę, oczy miał zamknięte, w duszy staczał walkę nie do zwyciężenia.

— Nie! — rzekł nareszcie, a głos jego drżał — tego nie mogę uczynić, to za wielkie żądanie.

— Jakto? mój mężu — rzekła przestraszona, cofając się od niego ku drzwiom.

— O! za wielkie żądanie, abym miał czekać aż śmierci twojej, aby ci to powiedzieć! — wyjął, otwierając ramiona, a strumień łez spłynął mu z oczu. Poskoczył ku niej, urywane wymawiając słowa: — Moja żono! moja biedna żono! Przebac, chodź w moje objęcia, bądź moją i pozwól mi być twoim! Boże! litościwy Boże! dozwól tę tylko godzinę przeżyć, a potem wielbić ciebie na wieki!

Chciał porwać ją za ręce, ale ona upadła na samym progu. Zbytek szczęścia pozbawił ją przytomności. On ją próbował podnieść, ale mu z rąk wysunęła się znowu, więc ukląkł przy niej,łożył jej omdlałą głowę na swe kolana, okrywając pocałunkami jej czoło, usta i oczy.

— Giovanno — wołał — ocknij się, zaczynamy teraz żyć na nowo, ciężkośmy musieli zasłużyć na to, aby jeszcze raz być szczęśliwymi; nie traćmy więc czasu. Żal mi teraz każdej chwili, kiedy już lat tyle utraciłem. Ocknij się, Giovanno, moja biedna kochana żono, ocknij się!

Nareszcie z wolna otworzyła oczy, ale mówić jeszcze nie miała siły, leżała milcząca w jego objęciu, wpatrując się w niego dużymi

oczyma badawczo, jak gdyby chciała się upewnić jeszcze, czy to całe zdarzenie snem jest, czy rzeczywistością.

— Czy to się już skończyło? — było pierwsze jej zapytanie.

— Zaczynamy dopiero — odpowiedział markiz. — Chodź, niech złożę tobie pierwszy pocałunek, jako twój narzeczony. Zanim zostałaś dziś moją oblubienicą, przeżyłaś dużo smutku i boleści. Ale miłość, która ci promienieje z czoła, wszystko to teraz rozeгна; jesteś przy mnie jako odrodzona i taką cię biorę do serca mojego i dziękuję Bogu, który cię dla mnie stworzył na nowo. Powstań! lecz nie! czekaj jeszcze chwilę, aż cię na moich rękach podniosę.

Złożył ją na dywan i ustami swemi zamknął jej oczy. Potem powstał, zbliżył się do stołu i wyrzucił oknem jakiś przedmiot, który tam leżał.

— Powietrze jest zupełnie pogodne i czyste — rzekł, zwracając się znowu do niej. — Chodź, pomówimy teraz ze sobą, jak dwoje rozsądnych oblubieńców, którzy się umawiają, jak mają życie przepędzić.

Podniósł ją, posadził na krześle i ukląkł przy niej, a ona wpatrywała się w niego z rozkoszą, słuchając słów jego, jak pięknej i do serca przemawiającej muzyki.

Dzień się wypogodził po deszczu. Na górze koło złomów kamiennych błdził dokola Eugeniusz. Deszcz go nie orzeźwił. Noc spędził bezsenność, a i teraz myśli jego nie miały spokoju, a uczucia były wzburzone. Zrana widział Barbarę idącą drogą ku klasztorowi. Tym razem jednak nie dała mu żadnego znaku, nawet ujrzawszy go w oknie, zakryła wyraźnie twarz chustką.

— Co to ma znaczyć? Byłaby to odpowiedź na mój list? — pomyślał. — Albo może nowe jakie niebezpieczeństwo.

Zabrał się natychmiast i pospieszył w góry. Naprawdę jednak kilka godzin krążył około pustej chaty; miejsce to zdawało mu się dziś jeszcze okropniejszym, niż wczoraj. Pająk, rozwiesiwszy sieć na belce, siedział spiący w kącie i czekał, aż słońce osuszy jego posiadłość z kropel deszczu.

(Dokończenie nastąpi).